

Porozumienie pomiędzy Wietnamem a UE: dobry interes dla Azji Południowo-Wschodniej

Wrzesień 2, 2015

mobiustpolish

Po ponad dwóch latach negocjacji, Unia Europejska (UE) i Wietnam osiągnęły porozumienie w sprawie podstawowych założeń nowej [umowy o wolnym handlu](#).^[1] W ocenie naszego zespołu, to porozumienie stanowi nie tylko znaczący kamień milowy dla Wietnamu, ale także ważny precedens dla innych państw z Azji Południowo-Wschodniej, czyli regionu, którym się szczególnie interesujemy.

Wietnam zanotował w tym roku spadek eksportu, który, według niektórych, przyczynił się do sierpniowej dewaluacji wietnamskiego donga – po raz trzeci w tym roku. W takich warunkach, porozumienie dotyczące wolnego handlu z UE może okazać się jeszcze ważniejsze dla Wietnamu.

Dzięki nowej umowie handlowej, wietnamski eksport może zanotować znaczący wzrost wynikający z szerszego dostępu do UE, której państwa członkowskie łącznie tworzą jedną z największych gospodarek na świecie.^[2] Najważniejsze wietnamskie towary eksportowane do UE to telefony, podzespoły telefoniczne, produkty elektroniczne, obuwie, odzież, kawa, ryż, owoce morza i meble, natomiast na eksport pochodzący z UE składają się przede wszystkim zaawansowane technologicznie produkty, takie jak maszyny i sprzęt elektryczny, samoloty, pojazdy oraz wyroby farmaceutyczne^[3].

Usilne dążenie Wietnamu do zawarcia tej umowy było częściowo związane z chęcią zmniejszenia zależności tego kraju od Chin – jego największego partnera handlowego. Pomędzy obydwoma państwami pojawiły się ostatnio pewne napięcia związane z prawami do wykonywania odwiertów na wodach, które każda ze stron uważa za swe wyłączne terytorium. Co więcej, niedawne osłabienie chińskiego yuana (który w sierpniu tracił na wartości) dodatkowo zmniejsza konkurencyjność wietnamskiego eksportu i może mieć niekorzystny wpływ na bilans handlowy tego kraju. Późniejszą dewaluację wietnamskiej waluty postrzegamy jako niezbędną krok, zważywszy, że dong był wcześniej znacznie mocniejszy niż niektóre inne waluty z tego regionu.

Inne ważne aspekty umowy handlowej także mogą zainteresować międzynarodowych inwestorów. Zgodnie z warunkami porozumienia, Wietnam wyeliminuje niemal wszystkie eksportowe opłaty celne. Wietnam koncentruje się nie tylko na tradycyjnych motorach eksportu, takich jak surowce, ale także otwiera się na nowe możliwości rynkowe związane z usługami i inwestycjami.

Ogólnie rzecz biorąc, postępy na polu politycznym (lub ich brak) mogą mieć kluczowe znaczenie dla odblokowania ekonomicznego potencjału Azji. Choć Wietnam nadal jest krajem rządzonym przez komunistów, jego przywódcy najwyraźniej akceptują kapitalizm, przynajmniej pod pewnymi względami. Niedawne wyeliminowanie limitów inwestycji zagranicznych (które dopuszczały zaangażowanie w spółki giełdowe na poziomie do 49%) w wielu obszarach może napawać optymizmem. Wietnamski rząd koncentruje się także na rozwoju nowych technologii, oferując stymulację finansową i ulgi podatkowe dla tego sektora.

Wietnam wyraźnie cieszy się coraz większym zainteresowaniem inwestorów.

Choć tamtejszy rynek nadal jest względnie mały, zaskakujący może być fakt, że Wietnam ustępował tylko Chinom w rankingu najpopularniejszych miejsc docelowych dla kapitału inwestycyjnego w regionie Azji i Pacyfiku w 2014 r.[\[4\]](#) Ten sąsiad Chin ma strategiczne znaczenie dla całego regionu i oferuje szereg atutów wzbudzających zainteresowanie, takich jak niskie koszty pracy, solidny krajowy wzrost gospodarczy i młoda populacja. Chińskie firmy już teraz są aktywnymi inwestorami w Wietnamie, wykorzystującymi znacznie niższe płace w porównaniu z południowymi regionami Chin.

Jako inwestorzy zainteresowani akcjami wietnamskich spółek, za najpoważniejsze ograniczenia uważamy płynność i ograniczony wybór instrumentów. Mamy jednak nadzieję, że wkrótce się to zmieni. Wietnam ma szybko rosnącą gospodarkę i rynek, na którym znajdujemy solidne spółki, w tym przedsiębiorstwa państwowe. Co ważniejsze, znajdujemy w Wietnamie także spółki o atrakcyjnej wycenie. Spółki skarbu państwa generują obecnie 40% wietnamskiego produktu krajowego brutto (PKB)[\[5\]](#), ale władze zapewniają o swych zamiarach dążenia do budowy nowoczesnej i otwartej gospodarki, co, mamy nadzieję, przełoży się na szerszą prywatyzację.

Zmiany i wyzwania

W Wietnamie rośnie w siłę klasa średnia, a obywatele coraz częściej zamieniają rowery na motocykle, skutery i samochody. Aby zmniejszyć ruch uliczny na zakorkowanych ulicach Ho Chi Minh, rozpoczęto w tym mieście budowę pierwszego w Wietnamie metra, przy wsparciu zagranicznych inwestorów z Japonii, Francji i Chin. Konsumenci coraz chętniej korzystają z nowych technologii, które mogą być sprzedawane przez UE; Wietnam jest na 10. miejscu na świecie pod względem liczby abonentów telefonów komórkowych, wyprzedzając, między innymi, Niemcy, Tajlandię czy Wielką Brytanię.[\[6\]](#)

Pomimo oczywistych postępów, transformacja Wietnamu nie przebiega tak szybko, jak byśmy sobie tego życzyli. W 2012 r., Wietnam uruchomił kompleksowy program reform ekonomicznych oparty na „trzech filarach”, zakładający restrukturyzację inwestycji publicznych, przedsiębiorstw państwowych i sektora bankowego, ale postępy w wielu obszarach są mozolne. Co więcej, wietnamski sektor bankowy jest niedostatecznie dokapitalizowany, natomiast niespłacone terminowo kredyty są dużym obciążeniem dla banków i przedsiębiorstw.

Wpływ na Azję Południowo-Wschodnią

Moim zdaniem, nowe porozumienie handlowe pomiędzy Wietnamem a UE ma także dość duże znaczenie dla Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), ponieważ wydaje się prawdopodobne, że inne kraje z tej grupy także podążą tą samą ścieżką prowadzącą do liberalizacji handlu, co może być korzystne dla całego regionu. Singapur już podpisał umowę o wolnym handlu z UE, a inne państwa członkowskie stowarzyszenia ASEAN, w tym Tajlandia, Mjanma, Kambodża, Laos, Indonezja, Brunei i Filipiny także na tym skorzystają. Porozumienie będzie miało zatem pozytywne konsekwencje i jest dobrym posunięciem po stronie Wietnamczyków.

Zakład zajmujący się pakowaniem w Wietnamie.

Wietnam oferuje wiele spośród kluczowych cech, które decydują o atrakcyjności Azji Południowo-Wschodniej dla światowych inwestorów, takich jak my. Oprócz surowców, region ten dysponuje zaawansowaną technologią, w szczególności w Singapurze i niektórych częściach Tajlandii i Malezji, a także kilkoma światowej klasy przedsiębiorstwami bankowymi i telekomunikacyjnymi. Dochody *per capita* są niskie w większej części regionu, a w szczególności w takich krajach, jak Laos, Kambodża czy Mjanma, które dopiero niedawno rozpoczęły transformację w kierunku rynkowych struktur ekonomicznych, co jest źródłem możliwości dla tanich producentów.

Wiele krajów z Azji Południowo-Wschodniej ma bardzo korzystne profile demograficzne z dużymi populacjami obywateli w wieku produkcyjnym, a restrukturyzacja ekonomiczna w niektórych krajach, na czele z Indonezją, ma potencjał, by podnieść wydajność produkcji i rentowność spółek. Ponadto, dzięki położeniu pomiędzy Chinami i Indiami, wzdłuż jednego z najintensywniej eksploatowanych szlaków handlowych, Azja Południowo-Wschodnia będzie czerpać znaczące korzyści z realizacji innych inicjatyw zwiększających swobodę wymiany handlowej. W samej Azji Południowo-Wschodniej, [planowana Wspólnota Gospodarcza ASEAN](#) może stworzyć rynek skupiający 600 mln osób i łączący rozmaite zasoby całego regionu, co powinno okazać się korzystne dla wszystkich.

Wyniki naszych badań sugerują, że w Azji Południowo-Wschodniej jest wiele dobrze zarządzanych przedsiębiorstw, których wyceny są poniżej poziomów uzasadnionych szacowanymi przez nas perspektywami długoterminowymi. Liczymy na jeszcze więcej możliwości w tym regionie, w tym także w Wietnamie.

Komentarze, opinie i analizy Marka Mobiusa wyrażają wyłącznie jego osobiste poglądy, są przedstawione wyłącznie w celach informacyjnych i nie stanowią indywidualnych porad inwestycyjnych ani zachęty do kupna, sprzedaży ani utrzymywania jakichkolwiek papierów wartościowych czy stosowania jakiejkolwiek strategii inwestycyjnej. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie nie mają charakteru porad prawnych ani podatkowych. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie są aktualne wyłącznie na dzień publikacji, mogą ulec zmianie bez uprzedniego powiadomienia i nie stanowią kompletnej analizy wszystkich istotnych faktów dotyczących jakiegokolwiek kraju, regionu, rynku czy inwestycji.

Dane pochodzące z zewnętrznych źródeł mogły zostać wykorzystane na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu. Takie dane nie zostały odrębnie zweryfikowane, potwierdzone ani poddane kontroli przez Franklin Templeton Investments (FTI). FTI nie ponosi żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek straty wynikające z wykorzystania jakichkolwiek informacji zawartych w niniejszym dokumencie; inwestor może opierać swe decyzje na przedstawionych tutaj opiniach lub wynikach analiz wyłącznie na własne ryzyko. Produkty, usługi i informacje mogą nie być dostępne pod niektórymi jurysdykcjami i są oferowane przez podmioty powiązane z FTI i/lub przez dystrybutorów, w zależności od lokalnie obowiązujących przepisów. Aby dowiedzieć się, czy dane produkty i usługi są dostępne pod określoną jurysdykcją, należy skonsultować się z profesjonalnym doradcą finansowym.

Jakie jest ryzyko?

Wszelkie inwestycje wiążą się z ryzykiem, włącznie z ryzykiem utraty zainwestowanego kapitału. Z inwestowaniem na rynkach zagranicznych związane jest określone ryzyko, m.in. ryzyko wahań kursów walut i ryzyko niestabilnej sytuacji gospodarczej i politycznej. Inwestycje na rynkach wschodzących, do których należą także nowe rynki wschodzące, obarczone są większym ryzykiem wynikającym z powyższych czynników, oprócz typowych dla nich ryzyk związanych z względnie niewielkimi rozmiarami, mniejszą płynnością i brakiem odpowiednich ram prawnych, politycznych, biznesowych i społecznych dla rynków papierów wartościowych. Ponieważ wspomniane ramy prawne, polityczne, biznesowe i społeczne są zwykle jeszcze słabiej rozwinięte na nowych rynkach wschodzących, a występują także rozmaite inne czynniki, takie jak podwyższony potencjał skrajnych wahań kursów, braku płynności, barier ograniczających transakcje oraz mechanizmów kontroli giełd, ryzyka związane z rynkami wschodzącymi są nasilone w przypadku nowych rynków wschodzących.

[1] Źródło: Komisja Europejska, „*UE i Wietnam osiągnęły porozumienie w sprawie umowy o wolnym handlu*” („*EU and Vietnam Reach Agreement on Free Trade Deal*”), 4 sierpnia 2015 r.

[2] Źródła: MFW, Bank Światowy, 2014 r.

[3] Źródło: Komisja Europejska, „*UE i Wietnam osiągnęły porozumienie w sprawie umowy o wolnym handlu*” („*EU and Vietnam Reach Agreement on Free Trade Deal*”), 4 sierpnia 2015 r.

[4] Źródło: *Financial Times*, „*Napływ inwestycji do Wietnamu: czy potrwa dłużej?*” („*Vietnam's Inward Investment Surge: Will It Last?*”), 24 kwietnia 2014 r.

[5] Źródło: „*CIA World Factbook*”, sierpień 2015 r.

[6] Źródło: „*CIA World Factbook*”, 2014 r.